

Niesien heeft eerbied voor ieders eerlijke overtuiging

Ze is bepaald niet het soort, waar je in de Herestraat op Zeeën drukke dag regelmatig tegenop botst. Zeker niet! Niesien Sap-Akkerman behoort tot een vrij uniek ras. 'n Beetje een duizendpoot. Met 't gemak waarmee ze de ragfijne lijntjes van een bloemetje aquarelleert produceert ze een pakkend gedicht in de Groninger streektaal. En ook voor het vertalen van een toneelstuk uit het 'hooghaarlemerdijks' in 't Gunnens draait ze haar hand niet om. Ze maakte van De Spaanse Vlieg - een succesnummer van De Grunneger Sproak' - de Flöddermadam. In drieënnegentig schreef ze de eenakter Rödddel op t dörp. In haar 'vrije tijd' zet ze zich in voor Toal en Taiken en de Grunneger Schrieversverenigen.

Grunnegers... leer me ze kennen

door Jan J. Ritsema

"Ik heb meer hobby's as tied," begint ze in haar knusse woning aan de Hoogezandster Thorbeckelaan. "Ik kom tied tekört. Sums denk ik wel es, dat ik teveul interesses heb."

In het telefoonboek is ze niet te vinden. Ze heeft er haar redenen voor. 't Leidt er evenwel nogal eens toe, dat in Sappemeer een gelijknamige mevrouw Sap gebeld wordt in de verwachting Sien Sap-Akkerman aan de lijn te krijgen. "Joa," gniffelt Sien, "dei stumper, ik heb heur al ais n keer bloemetje sturd."

Zevenenzestig intussen, maar actief ' as 'n jonge maid'. "Ja," bekennt ze grif, "ik ben mijn hele leven politiek georiënteerd geweest. Partij van de Arbeid. Mijn vader zat in verschillende besturen. Van de vakbond. Mijn moeder zong bij de Volksstem en we waren lid van de Vara. Ik ben ook lid van de Volksstem geworden. Nog altijd. Ik sla geen repetitie over. Ik vind het nog steeds prachtig. Alleen toen ik mijn pols had gebroken heb ik een paar repetities overgeslagen. De hele dag zo'n bongel om de nek dan heb je 's avonds nog weinig zin om te zingen. Lid van de A2C was ik ook. Daar is mijn leven voor een belang

rijk deel gevormd. Eén van de belangrijkste stelregels was: 'heb eerbied voor iedere eerlijke overtuiging'. Dat hanteer ik nog altijd."

Als vijftigjarige kreeg haar bestaan een totaal andere wending. Ze werd redacteur van het huis-aan-huisblad HS. "Ook weer zo'n toeval," herinnert ze zich lachend. "Ik had een gedicht ingezonden en daar waren twee regels van weggevallen. Dat stoorde me, de strekking viel inen volledig weg. Ik heb erover gebeld en de toenmalige redacteur Henk Blaauw vertelde dat het werk hem over de schoenen kwam. Voor de grap zei ik toen: zal ik jou dan even helpen. Hij nam het serieus op en vroeg me te solliciteren. Heb ik gedaan en drie maanden hoorde ik niks. Maar ik werd toch aangenomen." Een enorme klap voor Niesien Sap-Akkerman was het plotselinge verschijnen van Henk Blaauw. "Een ramp," zegt ze, "maar het werk ging wel door." Van de ene dag op de andere kreeg ze het alleen voor 't zeggen. Al leek het er aanvankelijk niet op. Met Blaauws opvolger kon Sien het niet bijster vinden. "Een generatiekloof," geeft ze aan. Maar de uitgever liet

■ Sien Sap-Akkerman achter de schrijftafel. Op de voorgrond Toal en Taiken.

© NvhN/Wladimir van der Burgh

haar niet gaan. Zes jaar lang opereerde ze als verantwoordelijk redacteur. "Een schitterende periode," zegt ze met nadruk. "Het schrijven geeft me een kick. Ik ging overal achteraan en kwam vaak met opzienbarende berichten. Vooral in mijn wekelijkse column leefde ik mij uit. Iedereen vroeg zich af van wie de column was." De diverse reorganisaties bij het huis-aan-huisblad ondermijnden Siens plezier in het werk en een jaar of tien terug hield ze het voor gezien. Toal en Taiken nam de opengevallen plaats in. Zonder mankeren levert ze haar bijdragen aan het 'Tiedschrift veur Grunneger Kultuur' Zoals in het maart/aprilnummer met een reportage over de streektaal-muzikant Ben Zuur. Over haar HS-tijd vertelt ze: "Het was een hele mooie periode in mijn leven. En bovendien heel leerzaam."

Ook het toneel schuwt Sien niet. Al vanaf vierenzeventig draagt ze voor uit eigen werk.

"En ik heb altijd meegewerkt aan schoolleespakketten," doet ze even een greep in haar vele activiteiten. Stapels plakboeken geven zicht in de grote verscheidenheid van inspanningen. "Het was bijna altijd toeval, als ik weer met wat anders begon," klinkt het bijna verontschuldigend. "We waren eens met de zangvereniging op pad en tijdens het samenzijn 's avonds heb ik voorgedragen. In 't dialekt, maar iedereen begreep wat ik vertelde. Dat was het begin."

Ze weet haar eerste gedichtje nog heel goed: Kiek noar diezulf.

Waarom kikst noar mie?
Omdat ik aans ben as doe?
Omdat ik aans denk as doe?
Omdat ik aans dou as doe?
Mag dat den nait....

Zonderen haperen schudt Sien het gedicht uit de mouw; alsof ze 't gisteren op papier zette.

"Mijn vader vertelde mij verhalen over vroeger. Daar heb ik eigen verhalen van gemaakt. Karel de robot, bijvoor-

beeld. En die ben ik gaan voordragen. Mijn laatste voordracht was kortgeleden in Avondlicht in Haren."

Nochtans ging het leven niet zonder mankeren fluitend aan Sien voorbij. Integendeel. "Ik heb heel wat ellende meegemaakt," bekennt ze openhartig, "maar ellende heeft niet alleen een negatieve klank. Het sterkt je. Je wordt er rijper door. Verdriet stemt tot nadenken. Wanneer je langdurig door verdriet overmand wordt en je ziet dan de lammetjes lopen of de zon schijnen, dan denk je: wat is er toch nog veel om blij over te wezen."

Rondtuffen in haar nieuw automobieltje is één van de vele andere liefhebberijen van de geboren en getogen Hoogezandster. "Maar ik mag ook graag breien en lezen. En met planten bezig zijn. Maar ik zorg ervoor, iedere avond niet na kwart voor elf naar bed te gaan. Voor mensen van mijn leeftijd is nachtrust heel belangrijk!"